

Crtime iz povijesti osnovnoga školstva

Povijest pučkoga školstva u Zlatar Bistrici seže u 1927. godinu, kada su današnju Zlatar Bisticu činila dva mjesta, Brestovec zapadno od ceste Marija Bistrica - Zlatar i Grančari istočno od spomenute ceste. Sam Brestovec bio je podijeljen na Gornji (sjeverno od ceste Konjščina – Bedekovčina) i Donji (između ceste Konjščina – Bedekovčina, Zlatar – Marija Bistrica, željezničke pruge i potoka Reke). Dio Brestovca i Grančara od križanja cesta Konjščina – Bedekovčina i Zlatar – Marija Bistrica do željezničke pruge Zagreb – Varaždin-Čakovec- Kotoriba zbog željezničke stanice za Zlatar i Bisticu bio je poznat pod imenom Zlatar-Bistrica.

Prema sačuvanom zapisu prvog zlatarbistričkog pučkoškolskog ravnatelja Mirka Buntaka, prije Prvoga svjetskoga rata *«bilo je to mjestance od par kuća, ali se po svršetku istog, uslijed žive trgovine blagom, svinjama, puranima i jajima, jako povećalo»*.

Djeca iz Brestovca i okolnih mjesta: Grančara, Lovrečana, Veleškovca i Opasanka polazila su školu u Zlataru, u kojemu su djelovale dvije osnovne škole: muška i ženska. Svaka je imala po četiri odjeljenja.

Kako je Zlatar od Brestovca udaljen šest kilometara, a od ostalih susjednih mjesta još i više, zbog udaljenosti djeca nisu mogla redovito odlaziti u školu. Osobito zimi i za kišnih vremena, jer su djeca za toliki put do škole i natrag zbog siromaštva svojih roditelja bila preslabo odjevena i obuvena.

Osim toga, škole u Zlataru bile su preopterećene polaznicima i *«nisu bile u stanju uškولاتi svu djecu doraslu za školu»*. Prema podacima iz srpnja 1897. godine spominje se kako je od 518 školskih obveznika školu polazilo 396 djece i *«da bi se već na udaljenost nekih tamo uškolanih mjesta moralo ozbiljno nastojati na tom da se na zgodnom mjestu kreira nova škola»* (naredba Kr. županijske oblasti u Varaždinu, 20. svibnja 1897., broj 4198).

Na sjednici školskoga odbora održanoj 10.listopada 1897. godine, naglašeno je kako bi, s obzirom na udaljenost, najpotrebnija bila škola u Donjoj Batini, *«ali da se radi siromaštva pučanstva gradnja iste ne bi mogla preduzeti»*.

Također je bilo spomenuto kako selo Lovrečan želi za sebe ustrojiti školsku općinu i podignuti školsku zgradu, ali *«da bi od veće potrebe bila škola u Brestovcu kod Pavetića tj. na križanju cesta, jer bi se tamo mogla uškolati sela: Lovrečan, Brestovec, Grančari i Veleškovec»*.

Škola u Batini bila je sagrađena 1912. godine, a na školu u Brestovcu, od početne ideje 1897. godine, do 1926. nitko nije ni pomišljao!

Inicijativu je u proljeće 1926. godine pokrenuo ovdašnji trgovac Nikola Kapec, koji je 26. listopada 1926. organizirao sastanak viđenijih ljudi iz cijele okolice, ali nije rezultirao zaključkom. Tek na drugom sastanku, 6. veljače 1927., zaključeno je da *«sela Brestovec, Grančari, Lovrečan, Opasanjek i Veleškovec osnuju školsku općinu sa sjedištem u Brestovcu»*. Bio je utemeljen prvi školski odbor čiji su članovi bili: Dragutin Čoban, generalštabni pukovnik u miru, nastanjen u Grančarima, trgovci iz Brestovca Milan Weiss, Nikola Kapec i Stjepan Jakopec, Tomo Globan, posjednik iz Grančara, Josip Hitrec iz Brestovca *«i još nekoliko lica»*. Za njegova predsjednika jednoglasno je bio izabran Dragutin Čoban, potpredsjednik je bio Milan Weiss, tajnik Nikola Kapec, a blagajnik Stjepan Jakopec. Među pučanstvom počeli su s akcijom prikupljanja sredstava za kupnju zemljišta i gradnju školske zgrade, a 3. ožujka 1927. podnijeta je molba Ministarstvu prosvjete da *«i ono u tu svrhu podijeli svoju potporu»*. Ministarstvo je pozitivno odgovorilo i odlukom od 15. lipnja 1927. godine dodijelilo ondašnjih 30. 000 dinara. Oblasni odbor zagrebačke oblasti dodijelio je 70.000 dinara, a među pučanstvom bilo je sakupljeno 20.000 dinara. Dijelom tih sredstava 15. kolovoza 1927. od Franje Hajnića i Ivana Kunovića bilo je kupljeno *«500 četvornih hvati»* zemljišta za školsku zgradu, 20 dinara po četvornome hvatu, odnosno plaćeno je 10.000 dinara.

Gradnja « *uz tehničkih razloga* » nije mogla odmah početi, ali je Odbor želio da nastava počinje 1. rujna, pa je stoga 15. srpnja 1927. na raskrižju, u kutu što ga čine ceste iz Marije Bistrice i Konjščine, iznajmio od Ivana Kunovića dvorišnu zgradu koja se sastojala « *od jedne sobe, hodnika i tri zahoda* ». Godišnja je najamnina (a bilo je uključeno i 400 četvornih hvati zemlje) iznosila 5.000 dinara, a plaćalo se unaprijed u mjesečnim obrocima. Komisija je utvrdila kako zgrada odgovara za potrebe škole i odbor je za 5.200 dinara nabavio potrebit namještaj. Odluka Ministarstva prosvjete iz listopada 1927. godine glasila je : » *Na osnovu posebnog zakona za Hrvatsku i Slavoniju od 31. oktobra 1888. i predloga Velikog župana i prosvjetnog odjeljenja u Zagrebu odlučujem da se u Brestovcu-Grančari , sreza zlatarskoga, oblasti zagrebačke, ustanovi mješovita osnovna škola* ». Po ovlaštenju ministra prosvjete u potpisu je pomoćnik Magarašević.

Dekretom Ministarstva prosvjete od 1. listopada 1927. privremenim je učiteljem bio postavljen Mirko Buntak, svršeni učenik Učiteljske škole. Rođen je 27. kolovoza 1906. u Loboru, gdje je polazio osnovnu školu, a četiri razreda gimnazije završio je u Varaždinu. Učiteljsku je školu završio u Čakovcu, gdje je 1926. položio ispit zrelosti. Na dužnost učitelja, ujedno i upravitelja škole, nastupio je 15. listopada 1927. godine.

« *17. listopada 1927. je uz sudjelovanje sreskog poglavara iz Zlatara gospodina Bošnjakovića, privremenog odbora, te školske djece i naroda, posvećena školska zgrada. Posvetu je obavio zlatarski župnik velečasni gospodin Mihelčić Ivan* » - zapisao je Buntak u Spomenici Državne osnovne škole Brestovec, što je označilo početak sustavnog osnovnog školstva u današnjoj Zlatar Bistrici.

« *Obuka je započela 18. listopada 1927. godine u 8 sati u jutro. Taj dan došla su u školu djeca svih pet razreda. Pošto je jedan nastavnik i jedna školska soba, a puno djece, to su ista raspoređena tako da prvi i drugi razred polazi*

zajedno, a treći, četvrti i peti zajedno i izmjenično sa sedmičkim praznikom u četvrtak.»

Školu su počela polaziti 142 učenika. Prema naredbi resornoga ministarstva u prvom i drugom razredu *«iz pedagoških razloga ne smiju se upotrebljavati nikakvi udžbenici osim početnice i čitanke»*. Vjeronauk je obučavao kapelan župe zlatarske Antun Mlinar, Slovenac rođen u Koruškoj, koji je po njezinu pripadanju pod Austriju prebjegao u ovdašnju tadašnju državu i postao svećenikom Zagrebačke nadbiskupije.

Otvaranje drugog odjeljenja

Odlukom Ministarstva prosvjete 21. listopada 1927. otvoreno je drugo odjeljenje u školi, a iz Radoboja bila je premještena privremena (privremenim se bilo do polaganja učiteljskog ispita pred ispitnim povjerenstvom, op.a.) učiteljica Ljubica Blagović, rođena 11. svibnja 1902. u Zenici, koja je prvo radno mjesto imala u Sanskom Mostu, a 9. travnja 1925. postavljena je učiteljicom u Radoboju. U ovdašnjoj školi počela je raditi 8. prosinca 1927. preuzevši učenike trećeg, četvrtog i petog razreda. Iz privremene u stalnu službu bila je prevedena u travnju 1928. godine. Prema tome, prvi zlatarbistrički učitelji bili su **Mirko Buntak i Ljubica Blagović!**

Prvi školski odbor izabran je na sjednici Općinskog odbora u Zlataru 23. prosinca 1927. godine, u sastavu: Dragutin Čoban, Josip Hitrec, posjednik iz Brestovca, Alojz Futivić, poljodjelac iz Lovrečana, Dragutin Mikulec, poljodjelac iz Veleškovca i Tomo Globan, posjednik iz Grančara. Odbor je prvu sjednicu održao 26. siječnja 1928. godine, a predsjednikom je bio izabran Dragutin Čoban. Prvo polugodište u novoj školi završeno je 31. siječnja 1928. godine. Tada su ocjene bile: vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan. Nedovoljnim je bilo ocijenjeno 13 dječaka i 11 djevojčica!

Već iduće 1928./29. školske godine bilo je 176 učenika. Zabilježeno je kako je u siječnju i veljači 1929. bila nezapamćena zima (minus 28° C) i u cijelome je kraju zapao visok snijeg, tako da je od 6. do 21. veljače bila

obustavljena nastava. Tada se već uspjesi u nastavnim predmetima ocjenjuju ocjenama: odličan, vrlo dobar, dobar, slab i rđav. Na polugodištu, koje je završeno 31. siječnja 1929. godine, ocjenom «rđav» bilo je ocijenjeno po pet učenika i učenica prvoga razreda koji je obučavala učiteljica Ljubica Blagović. Na kraju školske godine «rđavih» nije bilo!

Odlukom Velikog župana Zagrebačke oblasti bio je razriješen dotadašnji Školski odbor, imenovani su bili novi članovi, a predsjednikom je bio zlatarski župnik Ivan Mihelčić.

Broj učenika rastao je iz godine u godinu, tako da je školske godine 1929./30. bilo upisano 213 učenika, godinu poslije bilo ih je 228, što je najviše do završetka Drugoga svjetskoga rata.

Nova školska zgrada

Gradnja nove školske zgrade dovršena je u jesen 1929. godine, a sastojala se od dviju školskih soba, hodnika, garderobe, smočnice, zahoda, podruma i dviju malih sobica u polukatu namijenjenih neoženjenu učitelju. S obzirom na to da uz njih nije postojao sanitarni čvor, odnosno WC, komisija za kolandaciju je odlučila da se u stan pretvore zbornica i garderoba, a da se *«sobice u polukatu upotrebe za školu»*. Nastava u novoj školskoj zgradi počela je 2. siječnja 1930. godine, i to *«samo u sjevernoj školskoj sobi, jer za južnu namještaj još nije bio gotov»*.

Gradnja zgrade stajala je 300.000 dinara. Financirali su resorno ministarstvo sa 30.000, Oblasni odbor Zagrebačke oblasti sa 150.000, općina zlatarska sa 100.000 dinara, a 20.000 bilo je prikupljeno među mještanima.

Učenici i učitelji škole su 3. veljače 1930. u 10 sati prisustvovali u Zlataru dočeku bana Savske banovine dr. Josipa Šilovića.

U podrumu škole Higijenski zavod iz Zagreba načinio je kupalište s tuševima za toplu i hladnu vodu i s pet kabina za kupanje. Bio je uveden i «kućni vodovod».

U popodnevnim satima 1. lipnja 1931. Brestovčani su na početku mjesta kod željezničke pruge priredili «*svečan doček Nj. Vel. Kralju Aleksandru I. koji je pohodio Zlatar i ostala veća zagorska mjesta*». U ime sela i sakupljenog svijeta pozdravio ga je seljak Janko Hitrec i učenica škole Fanika Škec. Kralj se zanimao za školske prilike, o čemu ga je informirao Mirko Buntak.

U jesen 1931. općina «*je nabavila 100 četvornih hvati zemljišta za učiteljski vrt*» u produženju školskog zemljišta, a vrtu je dodano i 100 četvornih hvati školskog zemljišta i predan je Mirku Buntaku na uporabu. Sredinom svibnja 1933. vrt je ograđen kestenovim stupovima i pletenom žicom. U lipnju i srpnju 1934. godine podignuta je ispred školske zgrade ograda «*od betonskih stupova sa drvenim ulošcima između tih stupova*». Cijelo školsko zemljište žičanom mrežom bilo je ograđeno tijekom Uskršnjih blagdana 1935. godine.

Odlukom ministra prosvjete 12. svibnja 1935. na dužnost učiteljice nastupila je Željka Buntak, premješena iz Kraja, «*srez sinjski, banovina primorska*». Djevojačkim prezimenom Zuber rođena je 5. rujna 1912. godine u Loboru, osnovnu je školu završila u Loboru, a četiri razreda građanske u Slavonskoj Požegi. Učiteljsku je 1932. završila u Čakovcu. S Mirkom Buntakom vjenčala se 10. srpnja 1933. godine. Dolaskom u današnju Zlatar Bisticu preuzela je obučavanje 52 učenika prvoga razreda, u drugome je s 55 učenika učitelj bio Mirko Buntak, a u trećem i četvrtom Ljubica Blagović s ukupno 93 učenika (49 u III. i 44 u IV. razredu).

Četvrto odjeljenje u školi otvoreno je zamolbom mjesnog školskog odbora odlukom Banske uprave u studenome 1936. godine. Protiv odluke žalio se općinski odbor u Zlataru, ali je žalba bila odbijena. U lipnju 1937. iz Lepoglave je premješten učitelj Nikola Koprić, rođen 1909. u Ivanić Gradu, koji je prije dolaska u Lepoglavu kao privremeni učitelj službovao u Tuhlju.

U to doba počinje i «*poljoprivredna pouka*» učenika, kao i «*ženski ručni rad*».

Razdoblje Drugoga svjetskoga rata

Ljubica Blagović razriješena je dužnosti učiteljice 31. siječnja 1941. i premještena je u Križ (Čazma), a iz Zdenčine (Jastrebarsko) u ovdašnju je školu premještena Ljerka Sabol koja je nastupila na dužnost 11. veljače 1941. godine. Potkraj ožujka 1941. Mirko Buntak pozvan je na vojnu dužnost u Međimurje, na mađarsku granicu. Zamijenio ga je privremeno Nikola Koprić, jer je već u travnju Mirko Buntak ponovno bio na svojoj upraviteljskoj dužnosti.

„Na ranu Cvjetnu nedjelju 6.IV. 1941. iznenadilo nas je zujanje zrakoplova i pucjava protuzrakoplovnih topova, koji su napadali vojničke objekte u okolici Zagreba i željeznička križanja...Poslije podne napadnuto je željezničko križanje u Zaboku.“

Početak siječnja 1942. uvedena je „elektrika u školsku zgradu“. Zbog oštre zime, velikoga snijega i nestašice ogrjeva, od 29. siječnja do 22. veljače 1942., nije održavana nastava. Te školske godine uvedene su ocjene: izvrstan, veoma dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan kojim je uspjehom ocijenjen 21 učenik. Tijekom školskih praznika nastavnici su pisali «knjige za prehranu sela Lovrečan, Brestovec, Grančari i Veleškovec». Bili su zaposleni samo Nikola Koprić i Željka Buntak, dok se Ljerka Sobol nalazila na «bolestničkom dopustu».

Tijekom školskih praznika 1943. godine u školu se uselila njemačka vojska „pa prostorije nisu mogle biti okrečene“. Zadržala se do 7. rujna 1943. Od 3. ožujka 1943. školu je vodila Željka Buntak (njezin suprug Mirko nalazio se u Petrinji kao zapovjednik mjesta).

Vojska se ponovno uselila u školu početkom lipnja 1944. godine, tako da se iduće školske godine nastava odvijala u samo jednoj školskoj sobi, a učenici pojedinih razreda školu su polazili svakoga drugoga dana. Među učiteljima škole pojavljuje se ime Barice Habazin, rodom iz Tugonice, koja je bila premještena iz Donje Bedekovčine, a posao ovdašnje učiteljice preuzela je 30.

lipnja 1944. godine. Zamijenila je Ljerku Sabol koja je udajom premještena u Veliko Trgovišće.

Poslije uskršnjih praznika nastave nije bilo u školskoj zgradi, koju je u cijelosti zaposjela ustaška vojska i za lijepoga vremena održavala se u prirodi. Početkom ožujka 1945. na odsluženje izvanredne djelatne vojne dužnosti bio je pozvan Nikola Koprić.

Ustaška se vojska počela povlačiti 7. i 8. svibnja 1945., a 9. svibnja 1945. u mjesto je ušla tadašnja Jugoslavenska armija. Mirko Buntak na učiteljsku se dužnost vratio 17. svibnja 1945. godine.

Tijekom rata školska zgrada nije stradala, ali je bila sva opustošena. Nestala je i školska knjižnica sa oko 500 knjiga.

Tijekom ratnih godina smanjivao je broj učenika, a u prvoj godini poraća bilo ih je upisano 152. Mirko Buntak 31. kolovoza 1946. premješten je na rad u Varaždin, također i supruga mu Željka, a privremeno je na rad dodijeljena zlatarska učiteljica Jelka Jakovac s kojom je izvršena primopredaja ureda i školske imovine. Već sredinom rujna 1946. u školu, kao upravitelj, dolaze Ivan Dubravica, dotadašnji učitelj u Okučanima i učiteljica Stana Dubravica. Potkraj prosinca 1950. u školi je počela raditi Ivanka Knezić, dotadašnja učiteljica u Gregurovcu, koja se 31. siječnja 1954. vjenčala s Dragutinom Merkocijem.

Ondašnje mjesno Kulturno-prosvjetno društvo potkraj studenoga 1952. godine izvelo je komediju Kalmana Mesarića «Gospodsko dijete». Za potrebe Zadružnog doma Zlatar Bistrica bila je nabavljena kino aparatura i prva kino predstava, projekcija filma «Blago kralja Salamuna», održana je 17. travnja 1954. godine, a u veljači iste godine za potrebe škole kupljen je prvi radio prijemnik «Kosmaj» od Lovre Đureka iz Grančara. Dakle, sačuvana Spomenica ujedno je i kronologija društvenoga života u Zlatar Bistrici. Potkraj kolovoza upraviteljicom škole imenovana je Stana Dubravica, koja je 1956. bila premještena u Zagreb, a od 1. rujna za upravitelja škole postavljen je Vlado

Hajnić, do tada zaposlen u Dvoru na Uni. Na zahtjev roditelja i odlukom školskog odbora u petom i šestom razredu uvedeno je obvezno učenje njemačkoga jezika. Uočljiv je bio i veliki broj nepolaznika u višim razredima. Riječ je o ženskoj djeci „za koju još uvijek neki roditelji smatraju dovoljnim četverogodišnje obrazovanje“, a tijekom poljoprivrednih radova evidentirani su brojni izostanci sa nastave.

Prvi osmaši

U drugom polugodištu školske godine 1957./58. počele su pripreme za prijelaz na jedinstveno osmogodišnje školovanje. Bilo je predviđeno da u tadašnjoj općini Zlatar djeluju četiri centralne osnovne škole: u Zlataru, Belcu, Loboru i Zlatar Bistrici, a sve ostale postat će područne škole nekih od centralnih. U sastav centralne osnovne škole Brestovec ušla bi, kao područna, škola Lipovec. Bio je osnovan i Odbor za proširenje škole.

Osam je učenika prvi put završilo osmi razred osnovne škole: Verica Hajdek, Josip Hanžek, Mladen Kušek, Mirko Paradi, Marija Poljak, Đurđica Martinjak, Štefica Mikulec i Josip Škec.

Školske godine 1958./59. u školi se, nakon povratka iz vojske, zapošljava Petar Pavleković, rodom iz Kuzminca. U srpnju 1959. počeli su građevinski radovi na gradnji novoga dijela školske zgrade. Školske godine 1959./60. iz osnovne škole Šemnica Gornja na rad u Zlatar Bistricu premještena je Vjenceslava Pavleković, a te godine, stupanjem na snagu novoga Zakona o osnovnoj školi, Osnovna osmogodišnja škola Lipovec 31. prosinca 1959. i formalno je prestala postojati, dok je već ranije pretvorena u područno odjeljenje s učenicima od prvog do četvrtog razreda, nakon čega su učenici bili upućivani u više razrede u Zlatar Bistricu i Konjščinu.

Bili su uvedeni i novi predmeti (upoznavanje prirode i društva, tehnički odgoj, domaćinstvo), zahtijevaju se novi oblici rada (grupni i individualni), uvedene su slobodne aktivnosti, a osim brojčanih uvedene su i opisne ocjene.

Prva proslava Dana škole organizirana je u proljeće 1960. godine, a bila je povezana s dovršenjem novoga dijela školske zgrade koja je 13. lipnja preuzeta na uporabu. Uz tu lijepu vijest ide i konstatacija kako je „*naša škola jedna od najslabije opremljenih u cijelom kotaru Krapina*“. Nastava se zbog dogradnje škole održavala u dvije vlastite učionice, Vatrogasnom i Društvenom domu. Dogradnjom je škola imala četiri učionice za osam odjeljenja u dva turnusa. Već iduće školske godine pojavio se smještajni problem, zbog ukidanja sedmog i osmog razreda u susjednoj školi Selnica. Školske godine 1961./62. umjesto njemačkog uvedena je nastava ruskog jezika, sukladno jedinstvenom planu za kotar Krapina. „*Da bismo omogućili učenicima upis u srednje škole bez teškoća, morali smo i mi uvesti ruski jezik unatoč neraspoloženju Nastavničkog vijeća*“, zabilježio je Vlado Hajnić.

Školske godine 1968./69. za potrebe škole otkupljeno je zemljište Tome Kuštovića i Franje Hajnića, površine 1500 četvornih metara, a namijenjeno je uređenju sportskih terena.

Rasprave o reorganizaciji mreže škola nastavljene su i tijekom šk. god 1967./68. Godinu poslije područna škola Lipovec pripojena je Konjščini. U siječnju 1970. proveden je referendum za integraciju škole. OŠ Zlatar Bistrica trebala se pripojiti OŠ «Ivan Gluhak» Konjščina, ali integraciju nije prihvatila. Odlaskom Vlade Hajnića na mjesto pedagoga u Konjščinu, s obzirom na to da na raspisanom natječaju nije bilo kandidata, za v.d. direktora u Zlatar Bistrici imenovan je Petar Pavleković koji je i izabran upraviteljem na idućem natječaju. Škola je morala pristati na integraciju, proveden je uspješni referendum u obje škole i 1. listopada 1970. pripojena je OŠ Konjščina. O dogradnji škole odlučeno je 1971. godine. Radovi su počeli 6. kolovoza 1971. Dogovoreno je da se dogradnjom osigura prostor za predškolski odgoj. Nastava se odvijala u iznajmljenim prostorima u Zadružnom i Vatrogasnom domu, te u jednoj prostoriji u zgradi općine. Unatoč nepovoljnim uvjetima za održavanje nastave, učenici su uvijek ostvarivali zavidne rezultate koji su školu svrstavali među

najuspješnije u tadašnjem kotaru, a taj se trend uspješnosti nastavio do današnjih dana.

Dječji vrtić proradio je šk. god. 1972./73. (26 djece). Nova školska zgrada otvorena je 1. prosinca 1972. godine. Školska godina koja slijedi posljednja je opisana u Spomenici.

Od 1994. godine, ponovnim osamostaljenjem Osnovne škole Zlatar Bistrica, privremenim ravnateljem imenovan je Dragutin Lujanović, a na raspisanom natječaju izabrana je ravnateljicom Božena Slunjski, koja tu dužnost obnaša od 1. ožujka 1996. godine. Osnovnu školu Zlatar Bistrica danas polazi 207 učenika u deset razrednih odjela (četiri razredna odjela u nižim i šest u višim razredima). Zaposlena su 32 radnika, od kojih 19 učitelja razredne i predmetne nastave. Zlatarbistrička osnovna škola od 2001. godine prva je EKO škola u Krapinsko-zagorskoj županiji, čemu je u mnogome svojom dugogodišnjom aktivnošću na razvijanju ekološke svijesti pridonijela danas umirovljena nastavnica biologije i kemije Vjenceslava Pavleković.

pripremila

Božena Slunjski

Literatura:

Spomenica Državne osnovne škole Brestovec